

[Finansministeren.]

lingen har formet sig på en meget ugunstig måde. Vi har for smørret i løbet af få måneder haft et prisfald i England på henved 3 kr. pr. kg. Selvom vel ingen havde turdet håbe på, at den meget høje smørpris, vi havde ved årets begyndelse, kunne holde sig, er prisfaldet dog større, end man har regnet med. Baggrunden må vel siges at være et sammentræf af uheldige omstændigheder, hvoriblandt kan nævnes de amerikanske salg af smør fra overskudslagrene. Som helhed må udsigterne for landbrugseksporten dog nok bedømmes noget mørkere i dag end for nogle måneder siden, og det er vel ikke sandsynligt, at der kan skaffes fuld dækning herfor ved øget indtjening hos skibsfarten eller eksportindustrien eller ved mindre import.

Der synes ganske vist ikke at være grundlag for at tro, at industrieksportens vilkår skulle være væsentlig forringet som følge af de seneste måneders udvikling, men udsigterne er vel heller ikke forbedret. Navnlig to forhold har her betydning:

For det første den økonomiske udvikling i udlandet og specielt de forskellige forholdsregler af finans- eller pengepolitisk art, som der er truffet for at bremse aktiviteten. De konjunkturrapporter, der foreligger i dag, tyder imidlertid ikke på nogen afgørende ændring i konjunkturterne. Fremgangen i den amerikanske økonomi er sagtnet noget, og udviklingen vil nok blive noget roligere i resten af indeværende år, men nogen fare for et tilbageslag synes ikke at foreligge.

I England begynder det sidste års restriktive forholdsregler nu at virke, og dette kan jo nok få betydning for landbrugseksportens vilkår. Dette er jo imidlertid ikke noget nyt, for såvidt som vi allerede i marts var klar over, at en sådan udvikling var undervejs. Og iøvrigt tyder oplysningerne fra andre lande på en fast konjunktur med fortsat aktivitetsfremgang. Hertil kommer, at der i alle lande synes at foregå en ret betydelig stigning i lønningerne, hvilket er af væsentlig interesse for vurderingen af vor hjemlige lønudvikling. Dette er det andet af de forhold, der kunne påvirke vor handelsbalance.

Alt i alt må man regne med, at vi her

i landet i indeværende år får en lønstigning på mindst 5 pct., hvoraf de 3 pct. er en følge af overenskomstrevisionerne og resten fremkommer ved dyrtidsregulering. Såfremt andre landes lønninger var uændrede, ville der således være sket en meget alvorlig forringelse af vor konkurrencemæssige stilling. Men som jeg lige nævnte, er der lønstigninger i gang også i andre lande — og, såvidt man kan dømme, af mindst samme omfang. I Sverige har man således i 1955 haft en lønstigning på ca. 10 pct. og regner med en yderligere opgang i år på 6—7 pct. I Tyskland er der en tilsvarende kraftig løninflation i gang. I Holland, hvor det i en årrække lykkedes at holde igen på lønnen, har der i de senere år været en ret kraftig reaktion herpå. I England er lønsatserne steget med 8 pct. siden marts 1955. Og endelig: i Norge befinder man sig endnu midt i overenskomstforhandlingerne, og det er for tidligt at udtale, hvor stor lønfremgangen bliver; men at der bliver en revision opad, er i hvert fald givet. Set fra et konkurrencesynspunkt må det således konstateres, at der næppe som følge af overenskomstfornyelserne er sket noget, som på afgørende vis har forringet vilkårene for industrieksporten.

Foruden en forhøjelse af omkostningsniveauet vil lønstigningerne bevirke en tendens til øget forbrug, og man kan med rette rejse det spørgsmål — det er da også rejst — om der ikke heri vil ligge en yderligere fare for valutabalancen. Jeg er imidlertid tilbøjelig til at tro, at den megen tale om inflation i det sidste halve år har medvirket til at give et, skal jeg sige noget fortegnat billede af den økonomiske situation her i landet. Det er ubestrideligt, at det danske pris- og indkomstniveau igennem nogen tid har været i opadgående bevægelse ligesom i det øvrige Vesteuropa, og jeg er ganske enig med dem, der finder denne udvikling beklagelig, men det bør på den anden side ikke overses, at udviklingen i den indenlandske efterspørgsel her i landet har været helt forskellig fra udlandets.

Mens man overalt i Vesteuropa har kunnet iagttage en stærk opgang både i forbrug og investering, har der i Danmark som følge af den økonomiske politik været en anden